

Előfizetési árak:

Égész évre	5 frt — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 25 „
Néptanítóknak egész évre	3 „ — „

Hirdetési díjak

a legutányosabban számíttatnak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda.
hova a lap szellemi részét illető kérdéseknek intézendők:
ÁLLAMI TANÍTÓKÉPZÉDEBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadtnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Nánágy Lajos könyvnyomdája — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Ó felségeik királyunk és királynénk ezüst menyegzőjének ünnepélyére pergamen papíron csinosan kiállítva Baja város részéről következő tartalmu üdvözlő felirat küldetik:

Felséges császár és apostoli Királyunk és Királynénk, legkegyelmesebb Urunk, és Asszonyunk.

Az egész magyar-haza örömmünnet üli Felségtek isteni sugalomból származott, s hazánkra nézve ártalmas menyegzői frigyuk 25-ik évfordulója alkalmából, a szíves örömteljes részvételének Baja város községe, mely önálló törvényhatósági jogát Felségtektől nyerte, a legvalószínűbb hódolattal és buzgó lelkesedéssel siet színtele kifejezést adni.

Felséges Urunk és Asszonyunk!

Szíveink mélyében vannak vésvé ezen negyed századnak — történetileg is méltó helyet elfoglalandó — örök emlékü eseményei. — Mert ez idő alatt nyerte magyar-hazánk részvételének mint Koronás Királyának legmagasabb kegyelméből azon alkotmányt, melyhez hasonlóval majd egy ezredéves állami megalakulása óta még soha sem birt. — Ebben láttuk mi nemzetünk nagyrafejlődésének csiráját keletkezni, mely Felségednek mint Koronás Királyunknak

igazi alkotmányos érzülete, és bölcs vezérlése mellett hivatva van hazánkat boldoggá, nagygyá és megelégedetté tenni, mely állapot biztos tényezőül szolgáland arra: hogy az ennek áldásait élvező honfiak, a magas trón iránti tántoríthatlan hagyományos hűségük érzetében annak — és a hazának megvédésére, nagy tettekre és áldozatok hozatalára minden időben, és minden körülmények közt képesítve legyenek.

Élénk emlékünkből van, — amit hongyülésünk magasztalva hangoztatott, — ami történelmünknek is egyik legfényesebb lapját fogja batóltani — miképen honunk ezen új korszakot képező újjászületésének és alkotmányos átalakulásának nagy munkájánál Felséges Királyné Asszonyunknak is mint országunk legmélyebb hódolattal tisztelt dicső védangyalának legmagasabb s legkegyelmesebb pártolása annak sikerítéséhez hozzájárult.

Átlatva cs. kir. Felségteknek hív alattvalóik iránti ezen legkegyelmesebb indulataiktól, — midőn az Isteni Gondviselés megérünk engedte azt: hogy cs. kir. Felségteknek ezüst menyegzőjét népeik országoszte megünnepelhetik, Baja város községe is ez ünnepen az Egék Urához azon buzgó imával sóhajt fel, miszerént cs. kir. Felségtek magyar-hazánk örömére még sokáig éltesse, és engedje,

T Á R C S A.

Jégvirág.

— Beszély 1848—49-ből. —

I r t a P a p h a l m i.

(Folytatás.)

Irmát a nagyvilág még nem ismerte. Az e tekintetben annyira éles szemű ifjúság ugyan egy idő óta vajmi sűrűn beszélgett egy gyönyörű leányról, kit az öreg Jolsvayné rejteget a világ előtt — de azért csak annyival kelle beégedni, hogy vasárnap reggelként, mindannyiszor előfolyozva, láthatá, sugar deli alakját, midőn anyjával a tempióba ment s onnan ismét hazatért.

Azután egy hétig újra nem látta senki sem; a kíváncsi arraménők legfőlebb ezüst cseszűsű szép hangját hallhatták, midőn alkonyatkor kicsiny kertje virágait locsolgató s meg-meg zendült ajakán az örökszép dal:

„A virágnak megtöltani nem lehet. . . . .“

Nyolcz-tíz éves korában, amikor még közszeretben állt boldogult édes atya élt, a kisvárosokban egy egész eseményt képező, de mindannyiszor szorosan családias jellegű estélyeken s lakadalmakon szüleivel jelen volt ugyan, de atya halála után az öreg Jolsvayné teljesen elvonult s gyermekével együtt valódi remeteségben tölté el napjait.

Hancum e napok ugy a serdülő leánynak, mint a csak gyermekében élő anyának csendes, de kedves boldogságban teltek le.

Jolsvayné dolgoztatott, varrt, kötött felváltva; a kis Irma irt, olvasott, majd zongorája mellé ülve, melyhez anyjában ismét igen

ügyes mesterre talált, egy-egy dalt játszott el, olykor — a csendes téli esték magányában — énekelte is kisérve. — Később, hogy tizenegyedik évét is átélte, lassanként kezdé anyját a konyhán is fölvaltani — s lett belőle oly ügyes kis házi asszony, minőt ma már kevés előkelő nőben találunk.

Mikor tizenhatodik évébe eljutott, egyikévé vált azon ritka szépségeknek, kit mindenki megbámul, mindenki megszeret.

Szabályos, a georgiai nőkre emlékeztető szép arcának bája szinte megelénkült ragyogó két szeme egy-egy felvilágn mosolyától és hullámozó dús fürtjeiről azt kelle hinned, hogy a kíváncsi szemektől féltik a redőtlen, márványhomlokot, melynek hófehére oly csodás összhangban volt a nyíló rózsaszínű pirjával, azért simulnak annyira reá. S maga, mint a hajló liliom, kis kertje legszebb virága volt midőn öntöző kannaival el-elbolygított közöttük.

Azonban alig egy hóval azután, hogy anyja és ő a közlekedés nagy napjaiban elvittek áldozatukat a haza oltárára, egy váratlan esemény zavarta ki őket megszokott boldog magányukból.

Az egyhangu, csendes kis város idegen arcokkal telt meg s mind zajosabb és zajosabbá lön. Az ott alakult honvéd zászlóalj nagy ünnepre készült: a legközelebbi vasárnapon tartandó zászlószentelési ünnepélyre.

A—fy báróné saját fényes uri fogatát küldé Jolsvaynéhoz azon kérréssel, hogy kastélyában Irmával együtt szerencsésse őt.

Jolsvayné meglepte a váratlan meglátogatás: de különösképpen még sem találta azt, hiszen a báróné — nem is régen még — leány korában annyiszor igénybe vette sziveségét, ha egyszerű máskor, mert ő is árvalányka volt, szüksége vala egy tapasztalt, világban járt nő tanácsára.

A—fy báróné a legbizalmasabb módon fogadta őket, kedves,

hogya cs. kir. Felsőteknek öröme népeiknek legkegyelmesebben engedélyezett alkotmányuk kifejlődésében, és ebből kisugárzó boldogságuk és megelégedésük felett legyen teljes és állandó.

A legmélyebb hódoló tisztelettel maradunk

Cs. kir. Felsőteknek

legalázatosabb hívfalattvalói

Baja város közönsége
N. N.

Az üresedésben levő tanítói állomás.

„Mindeneket megpróbáljatok és a mi jó, azt megtarjátok.“

Ha visszaemlékezünk az utolsó évtizedre, látni fogjuk, hogy ezen idő lefolyása alatt, az itthelyi tanítók közül többen tértek az öröknyugalom boldog hónapja. Nem régiben is, egy oly érdemben megöszült tanító hagyta itt a földi életet, ki városunkban, a kezére bízott növendékek tanításával évtizedek óta hűségesen, teljes odaadással foglalkozott. A boldogult által elfoglalva volt állomás az istván-megyei iskolánál még eddig rendszeresen betöltve nincs, s hihető, hogy az, csak az új tanévre fog betöltetni.

Ezen, jelenleg üresedésben levő tanítói állomást illetőleg volna egy-két szerény szavam, mit a következőkben van szerencsém elősorolni.

Az istván-megyei iskolánál — a mint tudjuk — két osztály van felállítva. Mind a kettő vegyes, azaz fiú és leány gyermekekből áll, két férfi tanító vezetése alatt levő osztály. A két osztály összes növendékeinek létszáma 140-et tesz, kiknek nagyobb része — levén szokás szerint az első osztály mindig tömöttebb, mint a második — az első osztályt képezi.

Ha most már tudjuk azt, hogy az első osztály tanítója 80—90 növendéket vezet, míg a második osztályé 50—60-at s így amannál jóval kevesebbet, — ha tudjuk

otthonos modorával a félénk Irmát is, ki alig néhány évvel volt fiatalabb nálánál, teljesen megnyerve.

— És most, kedves Irmám, fordult rövid beszélgetés után az ifjú leányhoz, halld, hogy jó anyádál együtt miért hivattalak magamhoz. A . . . i honvédzászlóalj leghíresebb felavatandó új zászlója keresztanyául hívott meg. M a g y a r n ő v a g y o k, e m g e t i z t e l e t e t é s c s a k h o n l e á n y i h ű s e g e s e g e m e t n e v e l t e s a z é r t k é s z ö r ű m m e l f o g a d t a m a z t. A f ő l z e n t e l é s v a s á r n a p l e s z s é p m o s t v e z e m a s ű r g ő s f e l h i v á t f i v e r e m t ő l, h o g y a n y á m h a l d o k l i k . . . a g y e r m e k i f o r r ő s z e r e t e t e l p a r a n c s o l i n n e n. D e t e, f o l y t a t á a g y ö n y ö r t i l á n y á t k ö z e l e b b v o n v a m a g á h o z, i t h o n l e s z e s s h e l y e t t e s i t e n i f o g o d A—f y b á r o n ő t, a z á s z l ó a n y á t, a f e l a v a t á s o n. N e m d e J o l s v a y n é a s s z o n y o m, b e l e g e j z e s é t f o g j a a d n i e z e z ?

Jolsvayné pedig szintén magyar honleány volt, s annélkül, hogy gondolt volna arra, miszerint egy a világba még be sem vezetett fiatal lányka ily szerep betöltésére mégis csak igen győnge — készséggel beleegyezett a bárónő óhajába.

Iрма lehajtott fővel gondolkodott a bárónő kérése fölött, de anyja beleegyezése az engedelmességhez szokott gyermek akaratának már előre kimérve az utat s ő — nem ellenkezett.

Elkövetkezett a nagy nap. Bevonult a templom előtti szabad tere az örökneveléttől honvétsereg egyik legelső zászlóalja. — Bent a kicsiny templomban megzendült az orgona fősége melodiája s oly biztatón hangzott ki a szoros rendben álló hősök sorain a „gloria in excelsis deo.“

Aztán az istentiszteletet végzett püspökkel élén kijött az ajtatos hívők serege a templom elé, hol a zászló-telavatásnak kelle történnie.

Az egyházi férfiak után, a csudaszép zászlóánya helyettes lé-

azt is, — a mit különben minden tanúghöz értő ember tud, hogy a népiskola 6 osztálya közül legkönnyebb a második osztály vezetése: akkor tudhatjuk azt is, hogy itt és így az első osztály vezetőjének vállaira sokkal nagyobb teher neheztül, mint azéra, ki a második osztályban működik. Helyes beosztás tehát az nem lehet, hogy egyik tanító könnyebb és kisebb munkát végezzen mint a másik, hogy egyik kevesebb tanulóval s a legkönnyebb osztályt vezetve, fűtyürézve végezze feladatát, míg a másik a munka sulya alatt görnyedez.

Ily beosztásnak egyedül a váltakozó rendszernél volna értelme. Hogy ezen visszás beosztás megszüntethető legyen, szükséges volna az osztályokat úgy és akként osztani be, a mint azt a józan okosság és a törvény is igen helyesen kívánja, hogy t. i. a lányok a fiuktól különválasztassanak, s külön két-két osztályt képezve, két egyén vezetése alatt álljanak.

És mert tudjuk azt, hogy általában a lányok szelidebb természetűek*) a fiuknál; s hogy a leányok nevelésénél sokkal szelidebb eszközökkel is elérhetjük azt az eredményt — ha többet nem — mint a fiuknál; s ha tekintjük azt, hogy egy valóban okos, művelt nő, mint tanító, sokkal nőiesebben nevelhet, mint a férfi tanító: őszintén óhajandó volna az, hogy a különválasztott leánygyermeknek első és második osztályban való vezetése n ő t a n i t ó r a bizassék.

Igy és ez által egyrészt eleget tennék a törvény kívánalmának, mely a fiúk és lányok különválasztását a hol csak lehet — komolyan követeli, másrészt meg, a tanító fentebb jelzett munkájának helyesebb beosztása mellett alkalmat nyernék meggyőződni a nótanítók alkalmazásának helyessége és czélzerűsége felől is.

*) Hogy aztán a szelid lányokból idővel kardos menyecskék válnak, ez talán onnan lehet, hogy vegyes iskolák korukban tanítójuktól eltanulták a kardoskodást, ki a csintalan fiukat sokszor kénytelen keményen utasítani rendre; akárhol tanultak azonban, annyi igaz, hogy kardos menyecskék — hála Istennek — bőven vannak.

pett ki, huszonnegy fehére öltözött leánykától kísérve, fején egy kicsiny, de ragyogó diadémával. Minden szem rajta csüggett, minden ajk róla beszélt s midőn a szertartás menetén a zászló kibontatott s a reszketeg ifjú lány elé vivék, hogy a díszes, gazdagon a r a n y o z o t t szallagot felkösse reá, azt kelle hinned, a S z a b a d s á g istenasszonya szállt alá, hogy megáldja, saját kezével adja át a hősöknek azt a zászlót, mely ellenség előtt soha, csak a véres csatákon szerzett babérokoszoruk terhe alatt hajóhat meg, — oly fönkel arccal állt ott, oly égi látomány volt! S midőn a szögbeérésnél apró, főhéher kezeivel „a király, a h a z a, a s z a b a d s á g n e v é b e n“ ő is beüté a kis ezüst szegecskét, először, a nép, aztán a szintén kigyúlt honvédek hársány szava hangzott föl az éghez „a király, a h a z a, a s z a b a d s á g n e v é b e n!“

Ezen, az erősebb lelkületűeket is csaknem az ellágyulásig meghatott jelenet az ifju szép leányt csaknem teljesen kimeríté s az ünnepléssek bevezéttel már karon kelle fölvezetni kocsi-jába, melynek tovahangzó ropogása elveszté a hosszantartó, közös „éjen“-riadásban, mely a „l e g s z e b b z á s z l ó - a n y á t“ egész hazáig kísérte.

A nap öröme este fényes táncvigalom volt, honnan a zászlóanyának, mert mindenki annak tekinté, igazabban pedig helyettesének elmaradnia nem lehetett.

Jolsvayné és leánya kin az elgyengülés még jobban, mint a fólavátás alkalmával, látható volt, egy pamlagon foglaltak helyet, körülrajongva a fiatalág, különösen a zászlóaljbeli tisztektől, kik egész ömlengéssel emlékeztek vissza az oly feledhetlen pillanatra,

Annak, hogy nőtanítót alkalmaznánk, a mondottakon kívül volna még egyéb haszna is.

A belvárosi lány-növendékek a tisztelendő nénéknél a női kézimunkából kitűnő oktatást nyernek. Az alsó városi lányok, a város által díjazott külön kézimunka tanítónő oktatása folytán a kézi munkák terén igen szép eredményt képesek felmutatni.

Hát az istvánmegyei lánykákat kézi munkára ki tanítja? Vagy elég az, ha csak a bel- és alsó városi lányok értene a kézi munkához? Az istván-megyeiek e nélkül is meglehetnek, elég ha a kézimunkából a tésztagyúráshoz értene.

Vagy ha tanulni akarnak kézi munkát, hát jönnek a tisztelendő nénékhez, vagy az alsó városi kézi munka tanítónőhöz? A szegény lányka iskolába is alig járhat, ki kívánhatná azt tőle, hogy ruhátlan létere egy jó fél, vagy egy teljes órányira fekvő iskolába menjen kézi munkát tanulni? Vagy talán az istvánmegyei lányok szülői kézimunka tanítására nem is gondolhatnak, az csak a bel- és alsó városi szülők lánykáinak dukál? Ilyen és ehhez hasonló számtalan kérdést lehetne még tenni, mely által igazolva lenne az, hogy ha a bel- és alsó városi lányok a kézi munkából is nyernek oktatást, jogosság és méltányosság szempontjából ugyanez történjék istvánmegyéinél is.

Igen, de tudjuk azt, hogy városunk anyagi helyzete nyomott, s hogy bonyolult helyzetéből való kivergődéséhez önzetlen vezérének még önzetlenebb munkálkodása mellett is még idő kívánatik, ugyanazért nem remélhető, de nem is kívánható, hogy a város istvánmegyéinél egy külön 3—400 forinttal díjazott kézimunka tanítónőt állítson, s ez által magára újabb terhet vegyen.

Hogy tehát a városra újabb teher ne hármozzék, de az istvánmegyei iskolánál kézimunka tanítónő alkalmazva még is legyen: csak úgy volna megoldható, ha nőtanítót alkalmaznánk, kinek kötelessége volna a leány növendékeket tanítónői fizetése fejében a rendes tantárgyakon kívül kézi munkára is tanítani.

Az volna tehát szerény szavam, hogy az istvánmegyei iskolánál a fiuk a lányoktól különítessenek el, a fiuknak két osztályban leendő vezetése bizassék a most ott működő férfitanítóra, a leányok részére pedig választassék nőtanító, kinek az első és második osztály tantárgyai mellett, külön díj nélkül a kézimunkát is tanítani kötelessége lenne.

Ha így tennénk, elég tételnék a tövény kívánalmainak, — elég tételnék, az istvánmegyei szülők részéről jöhető s a kézi munka tanítást illető méltányos követelések a nélkül, hogy a városra újabb teher nebezednék s végre elég tételnék azon legfelsőbb parancsolatra is, mely világosan rendel: „M i n d e n e k e t m e g p r ó b á l j a t o k, é s a m i j ó, a z t m e g t a r t s á t o k.”

Borza Nándor.

H I R E K.

— Országgyűlési képviselőnk körünkben időzik pár napig. Tiszteelő nagy örömmel sietnek tiszteltére, — ő pedig a város és közügy iránti meleg érdekltségének adja minden egyes alkalommal élénk kifejezését.

— Adakozás. A helybeli cipész-társulat a szegedi társesületnek 20 frt 60 krt felajánlott, mely összeget Szalay Lajos ur 21 frt kiegészítvén, közvetlenül átküldte. — Ugyancsak az árvizkárosultak javára szerkesztőségünknel befolyt s a városi gyűjtő bizottságnak átadott 87 kr. mint a szt.-jánosi elemi iskola szeretetállírelai.

— Hirdetmény. Az 1876. évi XV. t. cz. 119. §-a alapján megalkított III. és IV. osztályú kereseti valamint a tőke, kamat és járadék adó, úgy nemkülönb a számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adóját kivető bizottság — Baját várost illetőleg a most megemlített adómeneknek bizottság által leendő megállapítása iránt a tárgyalási határnapokat következőleg állapította meg: April hó 22-én: Alkuszok (hajtok) és rokonneműek), arany- és ezüst művesek, asztalosok és bádógosok. April hó 23-án: Szülésznők, kir. bir. végrehajtók és biztosít. ügynökök. April hó 25-én: Bognárok, bor- és pálinkakereskedők, borbélyok és fodrászok. April hó 26-án: Bőrkereskedők (timárok és vargák), butorkereskedők, érezköporsó- és hallottí tárgy árulók, cipészek és cukrászok. April hó 28-án: Cseledészerzők, cseplőgéptulajdonosok, cserép-, mész- és téglalegetők, téglások, dohánygyűjtőzsde, lotto gyűjtődék, és ecsetfőzők. April hó 29-én: Cszimadiák, divat-, pipre- és diszámú árú és pamutkereskedők. April hó 30-án: Esernyősök, csergályosok, éneklészek, építők (ácsok, faragók, hajó, malom optók, superek,) fazekasok és edény árulók. Polytajuk. Miről a város közönsége azzal értesítettük, hogy ezen tárgyalások a jelzett napokon reggeli 8 és fél órától déli 12 óráig tartanak. — Baján, 1879. April hó 17. — Dr. Hauser Mór, polgármester.

— A bőkezű áldozatkészségéről ismeretes B o n n á z csanádi püspök 25 Felsegiek 25 éves ezüst-mennyegzőjűk emlékéül 80,000 frt. tőkével Temesváron árvaházat alapít. F o g a r a s s y erdélyi püspök ugyanezen árvendetes ünnepej emlékéül, a meg sok léánnyal küzdő népiszkolai nevelés emelésére és előmozdítására 30,000 ftot különböző alapítványokra szentel. Kecskemét városának közönsége az alkalommal „Erzsébet” nevezetű árvaház emelését határozta 60,000 frt. alaptőkével. Ily tettek magasztaló dicsőretre nem szorulnak!

— Beck Károly meghalt. Beck Károly, a magyar születésű német költő, Bécs közelében fekvő währingi lakásán é napokban hunyt el idült agyvelőgyulladásban. Hosszab ideig betegeskedett már, a halálos gyuladás a 62 éves öregen is csak nagynehezen győzedelmeskedhetett. Beck Károly 1817. május 1-én született Baján. Atyja izraelita kereskedő volt. Nemsokára szüleivel együtt Pestre költözött, itt végezte gimnáziumi tanulmányait, azután Bécsben tanulta az orvosi tanulmányokat. Rövid idő múlva azonban elhagyta az egyetemet, hogy atyja pályájára szánja magát, de már fél év múlva felhagyott szándékával, Lipésce ment, s az ottani egyetem bölcsészeti karába iratkozott. Itt fiatal író- és művésztársai körében kizárólag a szépirodalomnak, költszetnek és tudományának élt. 1841-ben ismét Pestre jött lakni, 1843-ban ujra Bécsbe ment, hol benső viszonyba lépett Lenau Miklóssal, az ugyancsak magyar születésű jeles német költővel. 1844-ben Berlinbe hajította tudványa és nyugtalan szelleme. Az 1848-as mozgalmak kitérése után állandóan Bécsben telepedett meg. Beck első tetszéssel fogadott munkáját: „Nachte. Gepanzerte Lieder” gyorsan követték „Der fenhende Poet,” mindkettő 1838-ban; „Stille Lieder,” „Saul” című tragédiája és „Jankó, der ungarische Rosshirt” című verses regénye. „Összegyűjtött költeményeinek” kiadása elé kezdetben akadályokat gördített a porosz cenzúra. Ezenkívül megjelentek még „Lieder vom Armen Manne,” „Aus der Heimat” című költeménygyűjteményei s két verses elbeszélése: „Mater dolorosa” és „Jadwiga.” Költészetét izgékony fantázia, könnyű lelkesülés és nemes hév ihleti. Hangjában van valami a magyar költői génusz varázsából, melynek annál inkább feltűnik rokonszenves saját zerésége, mert idegen ruhában jelenik meg. Hazájának sok igazán érzett remiszenciáját szentel költeményeiben. Nem volt nagy költő, de hát én Istenem, mik r a nagy költők egyáltalán olyan kevesen vannak! Német ruhában is magyar szív lelkésült benne, az örökszép eszményieirt: áldás lebegjen porai felett!

— Amerikában a szegedi károsultak részére szintén jelentékeny gyűjtéseket szerveznek. A New-Yorki „Hungarian Society” 1785 dollárt gyűjtött; a „Stadt-Zeitung” 20,000 frtot, s az ezelő rendezett koncert tisztajövedelme 8,000 frt volt, mely összegek a magyar-osztrák követtség útján már el is küldettek.

— A Dunaszabályozás új átvizsgálása és gyors keresztül vitele érdekében nagyobb mozgalom indult meg Budapesten. A főváros kérvényt intézett a képviselőházhoz is, tegye az ügyet magáévá, nehogy különben Budapest is Szeged sorsára jusson a Duna-ár által.

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok
PRÁGÁBAN

ajánlják a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyesebben ismert, úgy rámán álló mint kereken járó

kézi- és járgány
cséplőgépeiket

1-től 8 ló, vagy ökörerőig.

Továbbá készítünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű

tisztító rostákat, kukoricoza morzsolókat és szeceksavágókat.

Illusztrált árjegyzékek díjmentesen és franco.

12-36

Közhírré tétetik, miszerint Oltványi Sándor hagyatékát képező és a rév-utczában 990. t. k. sz. alatt fekvő lakház f. évi april 23-án d. u. 3 1/4 órakor a helybeli kir. járásbírótság tkvi. helyiségben nyilvános árverés útján s szükség esetében az 1520 frt becsáron alól is el fog adatni, miről a versenyezni szándékozik, ezzel értesittetnek, hogy a feltetelek Fehérváry Péter ur magángyámnál betekintheők.

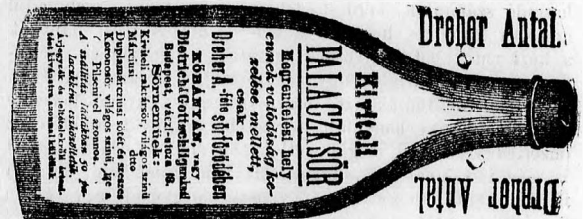
Baján, 1879. april 8-án tartott árvaszéki ülésből.

6-3

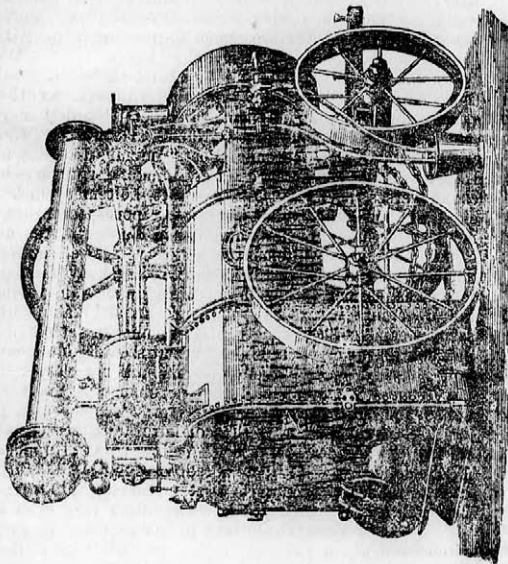
Fehérváry Péter,
magángyám.

EPILEPSIA

(Nehézvér) és minden idegbetegséget orvosol és gyógyít Dr. Killisch szakorvos Drezdában (Neustadt) leveleiben értekezés útján. Eddig már 11,000-nél több betegségi eset volt gyógykezeltése alatt.

GARRETT R. és FIAI

két arany eremmel
és más díjakkal lettek kitüntetve.

Budapest, üllői ut 18. szám alatt,

FÖLGYŐNÖK KÖZÖ PÁL gépész mérnök

Sortűz-gépeit, melyek világűrűket, Magyarországon viszonyainak megfelelően alkalkitva. leszállított árákon:
Gősmozgonyait, fa /s szén, valamint szalmafűtésű-ben, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lóerőszám, kevés tüzelő-anyag-fogyasztással által fűmnek ki;
Cséplőgépeit, újonnan alkalkitva, nagyobbitott rosta-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta cséplésre;
Rostát, minden gabonacsemű tisztításához, valamint Üssögrostákat;

Továbbá:
Arató és kaszáló gépeit,
Járgányait és járgánycsapókat, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy a nélkül, azok vagy szállíthatók;
Szárnagyűkeket, angol és amerikai rendszerben;
Különböféle rostát;
Takarmany-készítő gépeit,
Malmait stb.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ülte,

midőn legrágább kincsüket, zászolójukat vették az ökezeiből.

Szentpéteri Géza, akkor már szintén tiszt s a zászlóalj mellé beosztott ágyú-üteg parancsnoka, egy oszlophoz dölve nézte e jelenetet.

Irma, s ezt szenvedő arcáról bárki is észrevehette, csak kötelességből volt jelen, csak rövid szavakban válaszolt környezete egyik vagy másik tagjához, s aztán halvány arcát egy gyönyörű virágcsokorral fűdtetve, szótlánul hallgatta a leginkább anyja által folytatott társalgást.

Majd rázendült a zene. A tánczot a zászlóalj ezredese s Irma kezdték meg, de csak néhány perczig — s aztán ismét helyet foglalt anyja mellett.

Az egész fiatalság talpon, tánczban volt már, midőn a folyton régi helyén álldogáló Gézához ezredese közeledik, e megszólítással:

— Látott-e már valahol szebb nőt, mint ez a mi tündérszép zászló-anyánk? . . . S apropos, Önt én holnap huszonnegy órai szababörtönnel fogom büntetni, a miért ön, amikor a tisztikart bemutattam neki, oly feltűnően rövid idő alatt elhagyta pozitívóját . . .

— Ezredes ur, mentegetődzék az ifju tiszt, a nőket általában véve tiszteltem, a szép nőket bámulom, de a „Jégvirágok”-tól reszketek . . . ne tartson tőle ezredes ur, majd ott lent nem fog látni reszketni . . . s ez a mi megbámult zászlóanyánk valóságos „Jégvirág”, olyan szép, es olyan — hideg.

— Bah, fordult el Gézától a szintén csak harminczas ezredes — hadnagy urból, úgy látszik a győzők elleni ellenszenv beszél.

Kisebb városokban még az ily kiválóbb estélyek sem nélkülözik a családiasz színezetet. Mindenki mulatott, mindenki jól érezte magát — s a hangulatot még azon élenk részvet sem volt képes zavarni, mely az észrevehetőleg szenvedő állapotban levő Irmát környezte.

Tánczsünetek alatt egy-egy ifju hölgy férfi ült a zongorához s a különben is oly sebes szárnyú időt, olykor méla, olykor rohamos, tüzes accordokkal tették még illanóbbá.

— Hadnagy ur, szólt Gézához a szintén aranykedélyben levő ezredes, azt a huszonnegy órat elengedem, ha azt a „Harczba menő hős” című dal énekesisérettel eljátssa.

— Ezredes ur, legkevesébe sem vagyok jól hangolva e rögtönzött föllépéshez, de parancsára állok . . . s könnyed léptekkel tartott a zongora felé s ült le melléje.

Irma a kezében tartott csokor illatát élvezé s alig-alig tekint szét a csillámú teremben. A közönség pedig beszélt, nevetett, kacagott, . . . s zajja, mint egy ellágyuló szélmoraj lassult el s élénkült ismét föl.

Egyszer egy csengő, férfias bariton-hang fut végig a tömegen — s elhallgat mindenki. Irma is fölveté tévesen tekintetét, de semmi feltűnőbbet nem látva, álmatag hallgatásába merült vissza ismét . . .

S az érczes, szép bariton mint erősebb lesz, a zongora csak alig kíséri s a lágyabb meneteknél oly kedvesen simulnak össze, s reszketnek végig az érező szivek tükörén, hogy szinte nőni érzed boldogságotát alatta.

A gyönyörű ze zenék hí tolmácsa volt a kíséret.

„Harczba mennek agok, ifjak
Hősök vére, ősök sarja;
Buzsike zászló meg sem inghat,
Oly erős a kéz, mely tartja.
Legelőt meg, ők után,
Sohse’ vissza, sohse’ hátra . . .
— S felsohajt, ki honn maradt:
Isten, áldd meg utokat!

Öz vesérek visszanéznek:
Nő s a gyermek bizton ithon
Régi tűzhely, ősi fészek
A megtértnék kaput nyisszon.
Ifju hősök, hát „előre” —
S indul a had, zúgva, dörgve . . .

— És felsohajt, ki honn maradt:
Isten, áld meg utokat!

Délezeg ifjak visszanéznek:
Hol a szem, mely őt kíséri?
Lángja váló szivbe téved,
Kardja él visszafényli.
S ha megőtt az útközetből,
Lelke, mint a hárfá, zendül . . .
— Mért ne tudja, hogy mi várja:
Örökönyük gazdag árja!

S a megtérő hadseroggel
Ha nem jó meg, a ki „várva”!
Koszorúdat, lányka, rejtéd el
Szent emlékid templomába’.
Hátha mégis visszatérne? —
Lenne-e méltóbb a bére,
Mint az a koszorú, melyet
Öröközödé tett — „szerelem”!

A hallgatóság hangos „éljen”-ekben részesíté a művészt. Az ezredes meglegőitlen veretegé még vállait.

— Tetszett? kérdi tőle Géza.

— Soha nem hallottam e kis románczot Öntől oly szépen mint most.

— S lássa, ami csuda szép zászlóanyánk oly unalmasnak, oly egyhangúnak találta, hogy szinte el is aludt rajta . . . most már csak elhízi ezredes ur, hogy az valóságos „Jégvirág” — szép, de hideg.

— Most még kevésbé hiszem, volt az ezredes rövid válasza s tovább ment.

Pedig a „Jégvirág” nem aludt. Lelke ott égett a gyönyörű dal akkordjain. Félőn jártatá körül szemeit. A közönség mind a zongora körül volt. Ő is közel húzódot — egy helyre, honnan a dal — és játékba merült Géza arcát egészen szabadon látta. Szemei szinte rátapadtak a virtouzra s alighogy visszabírt menekülni észreveetlenül régi helyére, ahol ismét oly szenvedőnek, oly álmatagnak láthatta mindenki.

A dal végsőrainál két köncseypp gyöngyözött Irma szép arczaín alá. Kinek terjedt volna ki erre is a figyelme? Az ezredes azonban nem szokott levegőbe beszélni: s ő azt mondja, hogy a Jégvirág, igenis érez.

Nemsokára Jolsvayné s Irma hazatértek. A többiek járták „kivirágos kivirradtig”.

Harmadnapra az új zászlóalj is elindult a tábörba, mely akkor a szent-tamási sánczok előtt fekdött. Az egész város mind talpon volt. Minden ablakból koszorú hullt alá.

Gézát mindez nem látszott érdekelni. — Annak a kis fehér háznak ablakait kereste, melyet neki a Jolsvayné házálul mutatnak meg.

De azok az ablakok még becsukva voltak. A ház előtt elhaltadában azonban — csalódás volt bizonyára! — egy kedves szephang dallamát vélte hallani. . .

„Hátha mégis visszatérne?
Lenne-e méltóbb a bére,
Mint az a koszorú, melyet
Öröközödé tett — „szerelem”!

Géza megállt — s hallgatózott. Való-e vagy csalódás? Mit sem hallott többé.

Búsán ment osztályra élén előre. Bizony egészen más vonások ülték volna ki arczaira, ha Irmát — bármennyire is reszket a „Jégvirág”-tól — láthatja.

Az ifju hős lelkeben soká, igen soká csegették vissza a dal végsőrain . . .

Az ifju lány is csak azon vette észre magát, hogy ismét a kedves dal végsőrain borongnak ajakán:

„Hátha mégis visszatérne?!
Lenne-e méltóbb a bére,
Mint az a koszorú, melyet
Öröközödé tett — „szerelem”!

V E G Y E S.

— **Élő halott.** Berthélsdorfbán (Karinthiában) van egy 13 éves leány, ki az utcán összeszik s egészen megmered, érverése eláll, s ezen önkivüli állapotában szent dolgokról beszél. Az orvosok nem tudják constatálni, hogy delejes betegség-e ez az állapot? — Pár év előtt Gődöllön is volt egy ilyen betegségben szenvedő leány, ki meredt állapotában beszélt a szent történelemből, és sok bámulója volt.

— **A bécsi fogadalmi templom ünnepélyes beszentelése** a királyi pár ezüst menyegzője napján történik. Károl Lajos főherceg már meghívta erre a magyarországi püspöki kar tagjait, kik majd kivétel nélkül megfognak ott dr. Haynald Lajos kalocsai érsek vezetésével alát jelenni. — **A Hercegszékben** ugyanezen napon szenteli föl Budapesten az új ferenczvárosi templomot.

— **Oroszországban** a merényletek tető pontra hágtak. E hó 14-én reggeli 9 órakor magát a felségessé czárt négy revolver lövéssel támadták meg; de szerencsére meg sem sérült. Europa összes fejedelmei siettek szerencsés megmenekülése alkalmából szerencsekívánataikkal üdvözölni, s első volt az üdvözlők között felségessé fejedelmiünk.

— **Tragikomikum.** Világosan egy beltelekből s egy szőlőből álló ingatlanság, melyre egy aradi hitelező pár évvel ezelőtt 400 frtot kölcsönzött, pár nap előtt bírói harmadik árverésén 4 frt. 90 kron, vagyis négy forint kilenczven krajczáron kelt el. Az árverés helyszínén a jegyzői irodában mintegy husz világosi lakos, köztük a segédjegyző is jelen volt, s ez utóbbi a beltelekre csupa tréfiából 10 krajczáral többet ígért, mint előtte valaki, azaz 70 kr. Nem csekély volt aztán meglepetése, mikor leütötték, hogy „senki többet harmadszor” és a beltelek 70 krért tulajdonába ment át. — Ugyanigy lett az 1130 öles világosi szőlő 4 frt. 20 krért egy másik árverelő birtoka.

Művészet és irodalom.

— **Előfizetési felhívás** a következő című korszerű munkára: „Tanulmányok szeged sorsából.” Irta Szilágyi Dezső, segédmérnök. (Budapest, Muzeum-utca 19. sz. H. em.) Magyarország és szab. kir. Szeged város két helyrajzi térképevel. A munka, május hó 31-én kerül ki sajtó alól, a „Franklin-Társulat” kiadásában. Előfizetési ára 1 frt. — Bolti ára 1 frt 90 kr. leend. Az előfizetési pénzek, vagy csupán levélbeli megrendelések f. april hó végéig a szerzőhöz küldendők.

— **A „Képes Családi Lapok”** 12. és 13-ik füzete Mehner Vilmos kiadásában (Budapest IV. kalaputca 4. szám.) igen változatos tartalommal jelentek meg. Egy-egy füzet ára 30 kr.

— **Megjelent** és hozzánk beküldetett: „A szép lányokról” írta Dengi János. Debreczen, 1879. szerző sajátja, ára 1 frt; felejtővelem az árvíz károsultaké.

— **Előfizetést** hirdet Balogh Gyula a „Vasm. lapok” szerkesztője „újabb költeményeire.” Egy füzet ára 60 kr. diszfüzeté 1 forint.

Uzleti tudositás.

Baján, 1879. Aprilis 16-án.

Buza új 8.50 zab 4.70 bab 7.— árpa 4.90 rozs 5.50 kétszeres 5.60 köles 4.60 kukorica 4.20

Az árak 100 kilogr. után.

Az első

es. kir.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT pósta- és személyszállító hajóinak M E N E T R E N D J E.

Pósthajómenetek:

Bajáról Budapestre: kedden, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnapon reggeli 4 órakor.

Bajáról Mohácsra: hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton reggel 6 óra után.

Bajáról Orsova-Galatiz: hétfőn, szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Személyszállítóhajómenetek:

Bajáról Budapestre: naponként d. u. 3 órakor,

Bajáról Mohácsra: „ „ est 8 „

Felelős szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

Hirdetések.

ROSENBERG TESTVÉREK

Budapestben, királyutca 13. sz.

és Duna-utca 12. sz. saját

házukban.

Legnagyobb

BŐR GYÁRI raktár és

CZÍPÉSZI hozzávalókra

Vidéki megrendelések utánvétel mellett.

Árjegyzékek mindenkinek ingyen.

ROSENBERG TESTVÉREK.

Párisi világkiállítás 1878-ban. Arany érem és több más jutalmat nyert

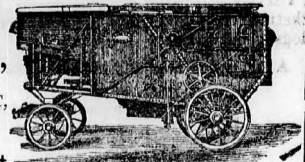
A LEGJOBB

gőzmozdonyok, vaskeretű cséplőgépek, szab. „ROBEY”-féle álló gépek, malmok, stb.-ért.

ROBEY & CO.
BUDAPEST.

Egyszeresimind ajánlunk
Járgány-
cséplőgépeket,
sorvető-gépeket,
EKEKET, BORONÁKAT,
Baker-féle rostákat
trieuröket,
szecskaavókat

vajamint minden más
egyéb a gazdasági szak-
mába végo a legkifináltabb szerkesztett gép- és eszközök.
Árjegyzékek és felvilágosítások ingyen és bérment-
ve küldetnek meg.

Mindegyik javítások jól és olcsón eszközöltetnek.

Irodahelyiség:

Gyárhelyiség:

IX. üllői-ut 35 sz. IX. k. Rákos-ut. 7 sz.